

Siloe

ROČNÍK XXII.
DECEMBER 2023

ČASOPIS EVANJELICKÉHO A. V. CIRKEVNÉHO ZBORU LEVICE

Gal 6,8

Kto rozsieva Duchu, z
Ducha bude žať večný život

Niekoľko rokov po sebe a počas pandémie koronavírusu sme sa mnohí v našom cirkevnom zbore modlievali za našich mladých tínedžerov, aby sa ich srdc Pán Boh dotýkal. Pretože nám bolo smutno, že väčšina z nich sa od Pána Boha po svojej konfirmácii z cirkevného zboru vytratila. Približne pred dvomi rokmi sa veci začali dávať do pohybu a začala sa vytvárať skupina mládeže, ktorá mala túžbu stretávať sa aj po skončení konfirmačnej prípravy. Dielo postupne rastie a pribúdajú ďalší mladí ľudia, ktorí sa chcú stretávať. Každý piatok večer je vyhradený pre našich mladých, ktorí sa na seba tešia. Na tieto stretnutia chodia, pretože si medzi sebou vytvorili hlboké vzťahy a chcú byť spolu. Niektorí sa poznajú ešte ako deti od detskej besiedky. Iní sa zoznámili na našich táboroch. Ďalší prišli medzi nás neskôr a spoznali sa až na konfirmačnej príprave. Dokonca sú medzi nami aj takí, ktorí nepatria do našej cirkvi, ale cítia sa tu dobre. Každý z týchto mladých ľudí má svoj vlastný príbeh.

Prečo sú stretnutia mládeže dôležité? V období dospievania sa stáva, že deti pred svojimi rodičmi akoby trochu privreli dvere svojho života, preto sa s nimi až tak veľa nerozprávajú o svojich pocitoch. Niekedy sa stane, že od druhého človeka si dajú poradiť. Keby im to isté povedali vlastní rodičia, tak ich riešenia apriori od-

mietnu. Dôležitú úlohu v tomto momente zohrávajú vedúci mládeže, ktorí majú na nich dobrý, motivujúci vplyv. Je veľmi potrebné, aby mladý človek zvlášť po konfirmácii navštevoval spoločenstvo mládeže, kde bude jeho viera rásť a bude počuť od svojich vedúcich múdre usmernenia na svoj duchovný rast viery.

Chcem motivovať všetkých vás, milí rodičia, ktorých deti ešte tieto stretnutia nenavštevujú, aby ste ich povzbudili, nech stretnutie navštívia a určite sa im zapáči. Pretože tu sa formuje ich duchovný život a v našom cirkevnom zbore rastú ďalšie duchovne založené generácie.

A ešte jeden poznatok. Tento pohyb Ducha Svätého začíname cítiť aj v niektorých dedinách v okolí Levíc. Naš Dunajsko-nitriansky seniorát vždy cez rok pripraví pre

mladých stretnutie mládeže, akým bol aj letný seniorálny tábor. Teraz však mladí z viacerých obcí povedali, že im to nestačí a chcú si spolu spraviť ďalšie stretnutie v senioráte, chcú spolu niečo zažiť. Takúto iniciatívu zo strany mladých som v našom senioráte ešte nezažil.

Nedávno prišla na našu mládež dievčina z Pukanca. Cirkevný zbor, ktorý sa nachádza v tejto obci, je dosť zložitý, stagnujúci až upadajúci. Spomenutá dievčina povedala, že si chcú u nich v Pukanci založiť mládež. Aj keď sú iba tri dievčatá, predsa sa chcú spolu stretávať. Stále sa presviedčam, že keď sa mnohé roky poctivo modlíme za určité oblasti v živote cirkvi, po čase Pán Boh zošle svojho Svätého Ducha a začne prebúdať srdcia ľudí a zapalovať ich duchovným plameňom viery. Chceš byť aj ty súčasťou tohto Božieho pohybu?

MISIJNÉ DNI ZD ECAV – PIEŠŤANY 2023

Víkend po jesenných prázdninách už tradične v našom distrikte patrí Misijným dňom. Tento rok sme ich pripravili opäť v Piešťanoch, v hoteli Park. Hlavnou témou celého stretnutia bol biblický verš z Ev. podľa Matúša 6 kap. – 21: „Kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce“. Duchovným slovom na tento verš nám vo svojich úvahách v piatok večer poslúžili bratia farári Tibor Jančík, Dávid Bázlik a Peter Mozola.

Deti aj mládež mali počas celého víkendu vďaka Detskej misie a SEMu svoj bohatý program. Do detského programu sme zapojili aj bábkoherca Martina Žáka. Pripravil divadielko a podelil sa s nami aj so svojím osobným svedectvom.

Hlavným hosťom Misijných dní bol psychológ PhDr. Marek Madro, PhD. Viedie združenia IPčko.sk, ktoré zabezpečuje pomoc ľuďom v krízových situáciách a je tiež zakladateľom projektu Internetovej poradne pre mladých. Predniesol nám prednášku na zaujímavú tému „Je OK nebyť OK – o cieľoch, výzvach, chybách a prijatí v našich životoch“. V popoludňajšom programe bližšie porozprával o práci odborníkov z IPčka, ktorí sú denne blízko ľuďom, ktorých bolí duša a ocitajú sa v náročných životných situáciách. IPčlári pomáhajú nielen na linkách pomoci a

v krízových situáciách, ale aj vzdelávaním, workshopmi, osvetovými a preventívnymi kampaňami.

Celý program moderovali manželia Dagmar a Peter Mozolovci. Podujatie hudobne sprevádzala kapela L+Band z CZ BA Legionárska. Sobotňajší večer, keď zazneli osobné príbehy pozvaných hostí, sa stal najsilnejším momentom misijného stretnutia.

Potešilo nás, že sme mali medzi nami 59 detí, že o naše podujatie majú záujem mladé rodiny. Veríme, že tieto Misijné dni budeme môcť usporiadať aj budúci rok, ak Pán Boh dá.

Zdroj: www.zdecav.sk

Modlitba: Ďakujeme Ti, Pane Bože, že zosielaš Tvojho Svätého Ducha, ktorí rozprúdi duchovné veci a zosiela oheň duchovného prebudenie. Prosíme, aby si požehnával vieru všetkých mladých ľudí, ktorí Ti odovzdali svoje srdcia a chcú sa spolu stretávať. Prosíme aj za rodičov ako aj ostatných ľudí, aby si ich posúval na ceste k Tebe. Nech Ťa poznávajú a nachádzajú u Teba odpovede na otázky svojho života.

AMEN

BUDÚCI ROK V JERUZALEME (2. ČASŤ)

Roku 1897 sa v Bazileji zišiel Prvý sionistický kongres, ktorý zorganizoval židovský novinár, politik a publicista Theodor Herzl (1860-1904), autor knihy Židovský štát. Do svojho denníka si vtedy poznamenal: „V Bazileji som založil židovský štát. Keby som to dnes vyslovil verejne, bol by odpoveďou všeobecný posmech. Azda o päť rokov, v každom prípade do päťdesiatich rokov, to však každý uvidí.“

Herzl zomrel v roku 1904 vo Viedni, po vzniku Izraela bol jeho hrob prenosený do Jeruzalema, na horu pomenovanú jeho menom. Zanechal Židom odkaz vyjadrený slovami: „Ak budete chcieť, nie je to sen.“ Židia chceli, no politicky hovorilo všetko proti, pretože krajina bola pod nadvládou islamu a Turkov. Presne o 50 rokov sa však Herzlova vízia splnila. Turecko bolo porazené v prvej svetovej vojne a sionistická vízia „Vraciame sa domov“ sa začala naplňovať.

Židia začali pracovať na ukotvení v medzinárodnom práve, založili fond na nákup pôdy (Keren kajemet le Jisrael – Židovský národný fond) a začali sa do Palestíny sťahovať. Významnou pomocou sa stala podpora Veľkej Británie vyjadrená Balfourovou deklaráciou z 2. novembra 1917 (pomenovaná podľa vtedajšieho ministra zahraničia). Bola to prvá medzinárodná podpora pre úsilie sionistov, v ktorej stálo: „Vláda jeho veľičenstva pozerá priaznivo na zriadenie národnej domoviny židovského ľudu v Palestíne a vynaloží úsilie, aby sa tento cieľ dosiahol, pričom sa neurobí nič, čo by mohlo poškodiť občianske a náboženské práva existujúcich nežidovských spoločenstiev v Palestíne.“

V roku 1920 sa na základe dohody veľmocí územie dostalo pod správu Veľkej Británie. V novembri 1947 prijala OSN rezolúciu, podľa ktorej sa mal mandát Veľkej Británie skončiť a Palestína rozdeliť podľa národnostného kľúča medzi Židmi a Arabmi. Židia získali asi polovicu územia a v máji 1948 vyhlásili svoj štát. Vyhlásenie nezávislosti prečítal v Tel Avive prvý predseda vlády Dávid Ben Gurion (1886-1973). Uviedol ho týmito slovami: „Dvetisíc rokov sme čakali na túto hodinu a teraz sa to stalo.“

Keď sa čas naplní, nemôže sa Bohu nič protiiviť.“ Vo vyhlásení bolo zakotvené, že „meno štátu je Izrael“ a na záver boli vyjadrené slová hebrejského požehnanja. Arabské štáty však rozdelenie Palestíny odmietli a šesť štátov Arabskej ligy práve vyhlásený Izrael vojensky napadli. Ten sa však v tejto vojne o nezávislosť ubránil.

Deklarácia nezávislosti bola vyhlásená v telavivskom múzeu, z ktorého je dnes pamätník. Vo vstupnej hale zaujmu návštevníka dva nápisy. Na jednej strane je výrok zo starozmluvnej knihy proroka Ámosa: „Potom zmením údel môjho ľudu, Izraela: vystavajú spustošené mestá a budú v nich bývať, vysadia vinice a budú piť ich víno, narobia si záhrady a budú jesť ich ovocie.“ (Am 9,14) Pod ním sú dve fotografie z budovania Tel Avivu. Jedna je z roku 1908, keď ho šesťdesiat rodín v pustatine severne od starovekej Jaffy založilo, druhá je z roku 1920.

Dnes, po sto rokoch, je Tel Aviv mesto s mrakodrapmi, významné centrum turistiky a obchodu. Za zmienku stojí, že odkaz na Starú zmluvu s podobným obsahom nachádzame aj na vstupnej bráne Jeruzalemského pamätníka Holokaustu Jad Vašem. Tam je slovo z proroka Ezechiela: „Vloží do vás svojho ducha, ožijete a zložíť vás na vašu pôdu, potom spoznáte, že ja, Hospodín, som povedal i splním to – znie výrok Pána, Hospodina.“ (Ez 37,14) Názov Jad Vašem je tiež podľa slova zo

Staršej zmluvy, z proroka Izaiáša: „Vo svojom dome a medzi múrmi im dám pomník s menom (Jad Vašem).“ (Iz 56,5) To je pripomenutie utrpenia holokaustu, ktorým Židia prešli, než sa konečne dočkali obnovenia svojho štátu.

V roku 2020 sme si pripomenuli 75. výročie oslobodenia Osvienčimu. V jeho expozíciách nájdeme okrem iného aj slová, ktorými nemecký luteránsky pastor Martin Niemöller (1892-1984) vyjadril, ako sa také niečo mohlo stať: „Keď prišli po komunistov, nič som nenamietal, pretože som nebol komunista. Keď prišli po odborárov, nič som nenamietal, pretože som nebol odborár. Keď prišli po Židov, nič som nenamietal, pretože som nebol Žid. Potom prišli po mňa – a nebol tu nikto, kto by mohol mať nejaké námietky.“ No bolo aj mnoho ľudí, ktorí v týchto hrozných časoch Židom pomáhali. Tým Izrael udeľuje titul Spravodlivý medzi národmi. Takýto titul visí v dome jedného z príbuzných autora tohoto textu v Jeruzaleme. Z celého sveta eviduje Jad Vašem asi 27 000 takto ocenených, z Českej republiky je ich 125, zo Slovenska 610.

Na druhej strane tej vstupnej haly v Pamätníku nezávislosti je pripomenutie politickej vízie Teodora Herzla z roku 1897: „V Bazileji som položil základy izraelského štátu.“ A pod ním opäť dve fotografie, tentokrát odkazujúce do histórie sionizmu: na prvej je zasadnutie Druhého sionistického kongresu z roku

Pokračovanie na str. 5.

Dokončenie zo str. 4.

1898, na druhej prvý premiér Izraela Ben Gurion vyhlasuje štát Izrael o päťdesiat rokov neskôr. Dávid Ben Gurion zastával úrad do roku 1963, zvyšok života strávil v kibuci Sde Boker v Negevskej púšti v južnej časti Izraela, kde je aj pochovaný.

Hlavná sála pamätníka nezávislosti vyzerá dnes rovnako ako vtedy: na priečelí sú dve izraelské vlajky a medzi nimi portrét Theodora Herzla. Predsedníctvo malo symbolických dvanásť miest, podľa počtu pokolení starého Izraela. Rovnaký je i počet vlajok, ktoré sú dnes pred izraelským parlamentom. Tá starozmluvná symbolika má mnoho podôb. Meno Izrael znamená „Boh vládne“ alebo tiež „Boh bojuje“, na vlajke je Dávidova hviezda, štátnym znakom je menora – sedemramenný svietnik, ktorého podoba sa zachovala na Titovom víťaznom oblúku v Ríme. To všetko malo vyjadriť, že nový štát napriek deklarovanému sekulárnemu charakteru nadväzuje na starovekú tradíciu a judaizmus je jedným z hlavných zdrojov jeho identity.

Vyhlasenie štátu bolo splnením programu sionizmu, nedávno sa v Izraeli pripomínalo 120 rokov od jeho vzniku. Jeho zakladateľ Theodor Herzl ho označil za „nekonečný ideál“, ktorého cieľom bolo nielen získať domovinu pre

Židov, ale ktorý je trvalou inšpiráciou aj pre nasledujúce generácie. Sídlo svetovej sionistickej organizácie sa nachádza v Tel Avive, je to centrum židovských aktivít po celom svete. Stojí za zmienku, že história tohto mesta sa premieta aj do zloženia jeho obyvateľov. Tel Aviv bol roku 1908 založený ako židovská osada a Židia tvoria aj dnes 95 percent jeho obyvateľov. Moslimov je tam len jedno percento, pričom väčšina z nich žije v Jaffe, čo je pôvodná staroveká časť dnešného Tel Avivu.

Československo vznik Izraela podporovalo od samého začiatku a to diplomaticky, podporou vystahovalectva a dodávkami zbraní. Tomáš Garigue Masaryk už v roku 1883 vyjadril presvedčenie, že Židia sú samostatným národom, udržiaval styky s poprednými sionistami a v roku 1927 navštívil Palestínu. Medzi vojnami hostilo Československo tri sionistické kongresy: dva v Karlových Varoch (1921 a 1923) a tretí v roku 1933 v Prahe. To všetko ocenili židovskí osadníci tým, že po Masarykovi pomenovali kibuc neďaleko Haify – Kfar Masaryk. Jeho meno nesú aj ulice v deviatich izraelských mestách, medzi nimi i v Jeruzaleme.

Rovnako ústretový postoj voči židovskej veci zaujímali aj Eduard Beneš a Ján Masaryk, čo sa prejavilo najmä pri izraelskej vojne za nezávislosť. Židia

boli vtedy vo veľmi neľahkej situácii, lebo OSN vyhlásila embargo na dodávky zbraní do oblasti Blízkeho východu a židovskí emisári začali zháňať zbrane v čase, keď ich štát ešte neexistoval. Za tejto situácie mali zbrane z Československa nesmiernu cenu. Išlo o štyridsaťtisíc pušiek, šesttisíc guľometov a najmä osemdesiat lietadiel. Prvá akcia týchto lietadiel sa uskutočnila v máji 1948, keď zaútočili na egyptskú armádu a zastavili jej postup na Tel Aviv – na mieste, ktoré sa dnes volá Gešer ad Halom (most Až sem). Na niekoľkých letiskách – v Českých Budějoviciach, Olomouci a v Hradci Králové – prebiehal aj výcvik izraelských pilotov. Význam tejto pomoci ocenil vtedy Ben Gurion slovami, že československé zbrane zachránili Izrael a že pochybuje, že by bez nich vtedy obstáli.

Keď to zhrnieme, Židia obnovili a následne obhájili svoju štátnosť – tá nádej „Na budúci rok v Jeruzaleme!“ sa roku 1948 naplnila. Onen putujúci Žid, spomenutý v úvode tohto textu, nakoniec došiel do cieľa svojej cesty. Symbolom tejto skutočnosti je Kneset, izraelský parlament. Skončila sa dlhá epocha, ktorú izraelský historik prof. Isaiah Gafni vystihol slovami: „Príliš veľa histórie, nie štátu.“

(pokračovanie na budúce)

(Jozef Potoček, Rozmer 2/2023, str. 27-28)

540. VÝROČIE NARODENIA MARTINA LUTHERA (1. ČASŤ)

Martin Luther sa narodil 10. novembra 1483 v nemeckom mestečku Eisleben ako prvé z detí manželov Hansa a Margaréty Luderovcov. V ďalší deň Martina pokrstili. Stalo sa tak vo sviatok sv. Martina – biskupa vo francúzskom Tours (pochovaného tamtiež 11. novembra 397.) Práve po ňom nesie meno aj Dóm sv. Martina v Bratislave. V týchto dňoch si pripomíname 540. výročie od jeho narodenia.

Lutherovo detstvo a mladosť

Hans Luder bol pôvodne nezámožný sedliak, neskôr sa živil ako baník. Vypracoval sa na úspešného podnikateľa. Mal prenajatú baňu, v ktorej sa ťažila ruda a z nej produkovala meď. Hans sa stal aj členom mestskej rady

v Mansfelde. Do Mansfeldu sa s rodinou (časom sa rozrástla o ďalšie deti) presťahoval necelý rok po Martinovom narodení. Tu ako 4 a pol ročný začal Martin v roku 1488 navštevovať mestskú triviálnu školu.

Deti sa museli učiť naspamäť dlhé latinské texty. V škole boli bežné telesné tresty a výsmech slabších žiakov. Hoci Martin patril k najlepším, za to, že si zabudol urobiť domácu úlohu, dostal v priebehu jediného rána 15 rán trstenicou. V škole učiteľia Boha deťom predstavovali ako prísnu bytosť – podobne prísnymi boli vyučujúci. Za výuku detí rodičia platili. Deti pred vyučovaním aj po jeho skončení spievali v kostole na bohoslužbách.

Martin chodil neskôr do katedrál-

nej latinskej školy v Magdeburgu. Ako 14 ročný nastúpil do školy sv. Juraja v Eisenachu. Od tohto času už nebyval s rodičmi. V Eisenachu získal hudobné a literárne vzdelanie. Solídne si osvojil latinčinu, obľúbil si latinskú poéziu. Na jedlo si zarábala spevom pred domami bohatých mešťanov. Spev mu šiel dobre, no inak bol Martin ustráchaným mládencom.

Namiesto právnika mníchom

V roku 1501 začal univerzitné štúdium v Erfurte, v septembri 1502 sa stal bakalárom a v januári 1505 bol promován za majstra slobodných umení. Otec si želal, aby sa Martin stal úradníkom či poradcom niektorého

Pokračovanie na str. 6.

540. VÝROČIE NARODENIA MARTINA LUTHERA (1. ČASŤ)

Dokončenie zo str. 5.

bohatého kniežaťa alebo sudcom. Podľa otcovho želania teda začal Martin v máji roku 1505 študovať právo, no toto štúdium už nedokončil.

Z univerzity v Erfurte domov k rodičom a súrodencom to mal Martin skoro sto kilometrov. V jeden júlový deň sa na ceste od rodičov z Mansfeldu do Erfurtu dostal pri Stotternheime do silnej búrky. Keď v jeho blízkosti udel blesk, sľúbil sv. Anne, že ak prežije, stane sa mníchom. Sv. Anna bola považovaná za matku Panny Márie a ochrankyňu baníkov. Martin sa proti vôli otca, ktorý vynaložil na synovo vzdelanie nemalé peniaze, rozhodol pre vstup do kláštora. Vybral si jeden z najprísnejších mníšskych rádov, augustiniánov-eremitov v Erfurte. Rehoľný život bral veľmi vážne. Ako úprimne zbožný človek sa sústredene modlieval, celé dni sa postil, dôsledne spytoval svoje svedomie, často sa spovedal. Avšak ani tieto nábožné skutky mu nedali istotu, či sa Bohu jeho život páči. Pod vplyvom čítania spisov Gabriela Biela sa rozhodol pre dráhu kňaza. Z Boha mal strach. Predstavoval si Ho ako prísneho sudcu. Trápil sa, či obstoí pred Bohom. Napriek svojej zbožnosti a náboženskej horlivosti vnímal, že pred spravodlivým Božím súdom nemôže obstať. V kláštore sa dostal k čítaniu Biblie. Vtedy bola vzácnosťou. Ani mnohí farári ju dobre nepoznali. Pri bohoslužbách sa z nej síce čítali úryvky – latinsky, no zďaleka nie každý vedel poriadne po latinsky.

Sklamanie z Ríma

Po vysvätení za kňaza (2. apríla 1507) a primičnej omši (2. mája 1507) sa Martin rozhodol pre univerzitné štúdium teológie a súčasne prednášal filozofiu v kláštornej škole. V rokoch 1508 – 1509 vypomáhal s vyučovaním filozofie aj na univerzite vo Wittenbergu. V teologickom štúdiu pokračoval rýchlym tempom. Na prelome r. 1510/11 však štúdium prerušil. Bol totiž vyslaný svojím mníšskym rádom do Ríma. V zime šiel pešo cez Alpy. Do Ríma Martin dorazil krátko po Viano-

ciach. Tunajšie mravne i hygienicky neutešené pomery na neho urobili negatívny dojem. Martinovi nedávno zomrel starý otec. Martin veril, že starý čaká v očistci, či si ho Boh vezme do neba. Pápež tvrdil, že keď človek bosý obíde všetkých sedem pútnických kostolov v Ríme, v každom z nich sa pomodlí, zaplatí za omšu a keď na kolenách vyjde po kamenných schodoch vedúcich ku Kostolu sv. Jána Krstiteľa, a na každom schode sa pomodlí Otčenáš, získa odpustky. Cestou späť z Ríma Martin premýšľal: Stačí na to, aby sa niekto dostal do neba, vyjsť kolenáčky po schodoch, odriekať modlitby a získať odpustky? Prečo pápež nepomôže jeho zosnulému starému otcovi do neba iba tak – z lásky? Tiež, či je správne, že nad hrobom Petra, chudobného galilejského rybára, stavia pápež obrovský kostol plný zlata?

Doktor teológie a kazateľ vo Wittenbergu

Po návrate začiatkom januára 1512 ho generálny vikár nemeckých augustiniánov, reformne ladený Johannes Staupitz, s ktorým Luthera spájal pevný priateľský vzťah, preložil do Wittenbergu, druhej rezidencie kurfirsta Fridricha Múdreho. V októbri roku 1512 Luther promoval za doktora teológie a bol prijatý na novú wittenberskú univerzitu ako profesor biblickej exegezy. Vysvetľoval jednotlivé knihy Sta-

rej a Novej zmluvy. Prednášky začal v roku 1513 výkladom Žalмов, v rokoch 1515 – 1516 vysvetľoval List Rímskym, v rokoch 1516 – 1517 List Galatským. V r. 1513 (?) či 1514 bol Mestskou radou vo Wittenbergu povolaný za kazateľa mestského kostola. Túto službu zastával až do smrti. V roku 1516 pri verejnej dišputácii kritizuje scholastický systém. Získava si priazeň mnohých svojich kolegov a čoskoro sa stáva popredným teológom univerzity vo Wittenbergu.

Proti predaju odpustkov

Do zásadného konfliktu sa Luther dostáva kritikou vtedy rozšírenej praxe predaja odpustkov. Odpustkami získanými za peniaze cirkev ponúkala možnosť nahradiť v tomto pozemskom živote nevykonané pokánia a vymazať tak trest za hriechy, ktorý by človek musel podstúpiť v očistci. Konfliktným bodom medzi Lutherom a touto praxou sa stali odpustky, ktoré vyhlásil pápež Lev X. v roku 1515, aby získal peniaze na stavbu chrámu sv. Petra v Ríme. Predajom odpustkov v arcidiecézach Mohuč a Magdeburg bol poverený mohučský arcibiskup Albrecht Braniborský. Albrecht sa nedlho predtým (roku 1513) stal magdeburkým arcibiskupom a krátko nato aj administrátorom biskupstva v Halberstadte. No lákala ho predstava získania mohučského arcibiskupstva, na

Pokračovanie na str. 7.

Dokončenie zo str. 6.

ktoré však podľa cirkevného práva nemal nárok. Za vysoký úplatok u pápežskej kúrie sa mu predsa podarilo nový cirkevný úrad získať. No pretože sám nemal dostatok finančných prostriedkov, požičal si ich od bankového domu Fuggerovcov. Približne polovica výnosu z predaja odpustkov mala ísť na splatenie Albrechtovho dlhu.

Martin vtedy o tomto pozadí predaja odpustkov nevedel. Keď si niektorí členovia jeho farnosti kúpili odpustok od generálneho komisára mohučského arcibiskupstva, dominikánskeho mnícha Johanna Tetzela, Luther sa voči tejto praxi obrátil najprv v jednej zo svojich kázni. Dňa **31. októbra 1517 napísal nesúhlasné listy dvom biskupom: už spomínanému Albrechtovi – nemeckému primasovi a Hieronymovi Schultze, braniborskému biskupovi, pod právomoc ktorého spadal Wittenberg. Požadoval zastavenie predaja odpustkov, ktoré sú len falošnou zárukou spásy. Tú nám v skutočnosti zadarmo ponúka Kristus svojou obeťou na kríži. K listom Martin pripojil aj známych 95 téz.** Ich text vyvesil na bránu Zámockého kostola vo Wittenbergu, aby o praktikách vtedajšej cirkvi podnikol – ako to bolo vtedy bežné – akademickú diskusiu. V tézach vyzdvihol nutnosť pokánia ako celoživotného postoja kresťana. Pápež môže nariadiť iba cirkvou uložené pokánia za spáchané hriechy, ale vinu môže odpustiť jedine Boh. Luther tak spochybnil samú teóriu predaja odpustkov. Pod list Albrechtovi sa Martin po prvý raz podpísal nie svojím rodným priezviskom Luder, ale „Eleutherius“ (grécky – t. j. v jazyku Novej zmluvy: „slobodný“). Novým menom – Luther – vyjadril Martin to, že vďaka Bohu je slobodný – už sa nemusí báť ani smrti, ani diabla, ani ľudí, ani toho, že by Pán Boh s ním nechcel mať nič spoločného.

(pokračovanie na budúce)

Martin Šefranko

PATRIK, APOŠTOL ÍRSKA (4. ČASŤ)

Patrikova modlitba

Stojím v úžase
pred veľkou mocou vzývania Svätej Trojice.
Verím v Svätú Trojicu, Trojjediného Boha,
Stvoriteľa všetkého.

Uchvacuje ma
moc Kristovho vtelenia a krstu,
moc Jeho ukrižovania a smrti,
moc Jeho zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia,
moc Jeho príchodu v deň posledný.

Stojím v úžase
pred mocou lásky serafínov,
poslušnosti anjelov,
pred mocou dôvery vo vzkriesenie a odmenu,
pred mocou modlitieb patriarchov,
predpovedí prorokov,
kázaní apoštolov,
viery vyznávačov,
čistoty svätých panien,
pred mocou skutkov statočných ľudí.

Dojíma ma moc neba,
svetlo slnka, jas mesiaca,
nádhra ohňa, žiara blesku,
prudkosť vetra, hlbokosť mora,
pevnosť zeme, húževnatosť skál.

Stojím v úžase:
Božia sila ma sprevádza,
Božia moc mi pomáha,
Božia múdrosť ma učí,
Božie oko bdie nado mnou,
Božie ucho ma počúva,
Božie slovo mi dáva hovoriť,
Božia ruka ma vedie,
Božia cesta sa predostiera predomnou,
Boží štít ma kryje.

Boh mi je Hostiteľom a bezpečím
pred osídlami démonov,
pred zvodmi vášní,
pred žiadostivosťou
pred každým, kto zamýšľa mi ublížiť,
či zďaleka, či z blízka,
či málo alebo veľa.

Dnes vzývam všetky tieto moci
proti každej nepriateľskej nemilosrdnej sile,
ktorá môže ublížiť môjmu telu a
mojej duši,
proti zaklínaniam falošných prorokov,
proti temnému zákonu pohanstva,
proti falošnej moci kacírstva,
proti kúzlam modlárstva,
proti zariekaniam žien, kováčov a druidov,
proti každému poznaniu, ktoré spúšťa dušu človeka.

Kristus ma chráni
pred každou otravou, pred ohňom,
pred utopením, pred bolesťou smrti,
tak že môžem prijať hojnú odmenu.

Kristus so mnou, Kristus predomnou
Kristus za mnou, Kristus vo mne,
Kristus podo mnou, Kristus nado mnou,
Kristus po mojej pravici, Kristus po mojej ľavici,
Kristus v dome, Kristus na voze, Kristus na lodi.
Kristus v srdci každého, kto myslí na mňa,
Kristus v ústach každého, kto ku mne hovorí.
Kristus v každom oku, ktoré ma vidí,
Kristus v každom uchu, ktoré ma počuje.

Stojím dnes v úžase
pred veľkou mocou vzývania tajomnej Svätej Trojice,
verím v Svätú Trojicu, Trojjediného Boha,
Stvoriteľa všetkého.
AMEN

(Svätý Patrik: Vyznanie, Združenie Jas, Zvolen 2008, str. 33-34)

SLUŽBY BOŽIE V ZSS FÉNIX LEVICE

ÚTOK NA SVITANÍ

Každé ráno nás pozýva na hostinu. S každým novým dňom nás pozýva hlas Izaiáša: „Ó všetci smädní, podte k vode!... Čujte ma pozorne a jedzte dobré a v hojnosti sa bude kochať vaša duša!“ (**Iz 55:1-2**).

S knihou v ruke sa teda obraciame k Bohu s vyprahnutou a vyhladovanou dušou zo **Žalmu 63**, uznávajúc svoju potrebu a očakávajúc jeho hostinu: „Po Tebe žízni moja duša... Ako tukom a olejom sa sýti moja duša“ (**Ž 63:2, 6**). V Kristovi prichádzame k Bohu skrze jeho slovo ako tí, ktorí prichádzajú smädní k vode, aby dostali zadarmo víno a mlieko (**Iz 55:1**), ako tí, ktorí sú hladní a chcú sa nasýtiť pravým chlebom.

Každé nové ráno prichádza s Božou milosťou, ktorá uhasí náš smäd a nasýti naše duše.

V ideálnom prípade je toto hlavný pocit z ranného rozjímania nad Božím slovom: krmenie, jedenie, pitie a nasýtenie. Nie pocit boja, ale hodovania. Ale všimnite si toto: ako hriešnici, v prekliatom svete, so skutočným nepriateľom — aby sme sa mohli naďalej sýtiť, musíme aj bojovať.

Obyčajné pobožnosti nie sú ničím iným ako vojnou.

Diabol vstáva skoro

„Či naozaj *riekol* Boh...?“

Od prvého pokušenia sa nepriateľ zameral na Božie slová. Ak sme ich už počuli, bude ich spochybňovať. Ale on vie, že ešte lepšie by bolo, keby sme Boha nepočuli vôbec.

Diabol a jeho tím vedia, akú moc majú Božie slová a aké sú dôležité pre náš život a zdravie. Vedia, akú ničivú silu má obyčajné čítanie

Biblie. Poznajú silu ohňa, ktorý rozohrieva uhlíky, a silu Božieho slova, ktoré živí spasiteľnú vieru a udržiava veriace srdcia mäkké. Poznajú a chvejú sa pred výbušnou, svet meniacou silou verných kresťanov, ktorí si ráno čo ráno bez ohňostroja, divadla či potlesku sadajú k tichej sláve

obyčajnej pobožnosti.

Diabol teda urobí všetko, čo môže, aby narušil rannú hostinu. Svoju kampaň začína pod rúskom tmy a zaútočí na úsvite. My sa však nenecháme prekabátiť jeho plánmi, nevediac o satanských zámeroch (**2. K 2:11**). Diabol môže obchádzať ako revúci lev, hľadajúc, koho by zožral (**1. Pt 5:8**). S triezvou myslou a bdelosťou však môžeme pozorovať a posilňovať jeho pravdepodobné body útoku.

Tri útoky zamerané na čítanie Biblie

Zamyslite sa teda nad tým, ako náš nepriateľ často využíva vzorce nášho sveta, hriechy a slabosti nášho tela, aby sa sprisahal proti obyčajnému, tichému, pomalému rannému nasýteniu našej duše Božím slovom.

1. Chce nás udržať večer dlho hore

Úloha začína noc predtým, za súmraku: *udržať nás dlho hore*. Môže to byť prostredníctvom dieťaťa, ktoré nevie zaspáť. Alebo by mohlo ísť o nejakú konkrétnu potrebu, ktorá si vyžaduje skutok lásky. Alebo by mohlo ísť o rozhovor alebo nejakú nočnú udalosť. Všetky staré veci. V súčasnosti však veľkú časť tejto práce vykonávajú naše zariadenia. Množstvo obrazoviek — od veľkých na stenách až po malé vo vreckách —, ktoré nás veľmi účinne udržiujú dlho hore.

Duchovná vojna za obyčajné pobožnosti začína dlho predtým, ako vyjde slnko. Triezvo zmýšľajúci a bdeli ju pozorujú a konajú múdro — sú pripravení obetovať dobro spánku v prospech kresťanskej lásky a túžia nepremárniť Boží dar pre bláznovstvá nočného sledovania seriálov a scrollovania. Jeden zlý zvyk môže vyradiť zo súladu ostatné dobré návyky. Nepriateľ by chcel, aby sme boli slepí voči účinkom prázdnych prebdených nočných hodín.

2. Chce rozptýliť našu pozornosť

Ak aj ideme spať celkom skoro,

pre nepriateľa ešte nič nie je strategické: *rozptýli nás ráno*. A to môže byť celkom ľahké.

V istom zmysle to bolo vždy jednoduché. Už v polovici 17. storočia Blaise Pascal (1623 — 1662) vyjadril ľútosť nad našou všeobecnou náchylnosťou k rozptýleniu: „Všetky problémy ľudstva pramenia z toho, že človek nedokáže sedieť sám pokojne v miestnosti.“ Nepotrebujeme nekonečné správy a internet, aby odvádzali našu pozornosť — a predsa ich máme a, ach, akí dokážeme byť náchylní. Smartfón, jeho notifikácie a nekonečné scrollovanie sú obzvlášť pútavé.

3. Chce, aby sme sa ponáhľali

Tretí plán nepriateľa je *zhon*. Diabol by chcel, aby motor našej duše hneď ráno bežal na rovnaké otáčky ako po zvyšok dňa. Chcel by, aby sme sa pohybovali tempom sveta, a nie tempom Slova. Dokonca by bol rád, keby sme sa pri rannej pobožnosti snažili urobiť príliš veľa, a tak by sme to všetko urobili príliš rýchlo.

Ako napísal publicista Thomas Friedman, žijeme vo „veku zrýchlenia.“ Náš svet na nás tlačí, aby sme si osvojili jeho tempo, a my sme náchylní osvojiť si jeho rýchlosť ako svoju vlastnú a keď prichádzame k Božiemu slovu, prinášame so sebou honbu za bohatstvom.

Ale ranné rozjímanie nad Bibliou nie je rýchle občerstvenie, a preto sa tak k nemu nesmie pristupovať.

Tri útoky voči pokušeniu

Ako teda môžeme bojovať proti diablovým plánom? Jedna vec je predvídať, ako budú démoni útočiť, druhá vec je konať na základe tohto poznania. Čo urobíte, aby ste prekazili zlé sily, ktoré sa postavili proti každodennému čítaniu Biblie a meditácii?

(pokračovanie nabudúce)

chcemviac.com

MODLITEBNÉ OKIENKO

december 2023

49. týždeň (04.12.-10.12.)

Modlime sa za ukončenie vojny v Izraeli a na Ukrajine

„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.“ (Matúš 5:9)

Bože, Otče náš všemohúci, Ty si tvorcom pokoja na zemi, nad všetkým vládneš, stvoril si každého jedného z nás. Pohliadni, prosíme, na nespravodlivosť, ktorá sa deje, keď zúri vojna a ničí nevinné životy a istoty. Ty vidíš do srdca každého, Ty vieš aj zasiahnuť, keď sa deje nespravodlivosť. Dal si ľuďom slobodnú vôľu, a mnohí ju zneužívajú, ničia všetko, čo si stvoril pre človeka. Prosíme, odvráť hrôzy vojny, potešuj svoj ľud v Izraeli, buď im na pomoci a potrestaj ničiteľov a zhubcov, ukonči trápenie aj ľudí na Ukrajine, zmierni ich utrpenie a buď im na pomoci. O to Ťa prosíme v mene nášho Spasiteľa a Tvojho Syna Ježiša Krista, ktorý umrel, bol pochovaný, ale na tretí deň vstal z mŕtvych, aby nás vykúpil od smrti, nepokoja a zahynutia. Daruj svoj trvalý pokoj všetkým, ktorí sú zmietaní strachom z hrôzy vojen a podaj im svoju pomocnú ruku, buď ich záchrancom a povedz každému zlostníkovi, že Ty a jedine Ty si Boh, vyvýšený nad národy, vyvýšený nad Zem. Vypočuj, prosíme, túto prosbu o pomoc. Nech sa stane Tvoja vôľa.

AMEN

50. týždeň (11.12.-17.12.)

Ďakujme za každý deň nášho života

„Dobrorečte stále za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista.“ (Efezským 5:20)

Ráno sme vstali s modlitbou na perách, naše oči uzreli nový deň. To všetko z Tvojej vôle, Pán náš a Kráľ Ježiš Kristus, ktorý panuješ v našich srdciach. Ďakujeme neustále za Tvoje dobrodenia, v noci, keď nám spánok neprichádza, myslou a srdcom chválime Tvoje meno, prosíme o pokoj a ochranu. Ty nás počuješ aj v tichom lkaní, tichej modlitbe, dávaš dožiť rána, keď chceme vzývať Tvoje meno

a ustavične Ti vzdávať vdaky. Prosíme o Tvoju prítomnosť, pomoc, lebo sme od Teba závislí. Bez Teba by sme boli prázdni, plní nepokoja a ustavičného zhonu za svetskými vecami. Prosíme, daruj nám pravú vieru, pokorné a kajúce srdcia, očisti naše svedomie od hriechov a buď nám na pomoci. Ty si jediný a pravý priateľ, chceme Ti slúžiť po všetky veky vekov.

AMEN

51. týždeň (18.12.-24.12.)

Prosme o požehnané a pokojné Vianoce

„Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a Boh bol to Slovo. Všetko povstalo skrze Neho a bez Neho nepovstalo nič. A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.“ (Ján 1:1,3,14a)

Pripravujeme sa na oslavu Tvojich narodenín, Spasiteľ náš predrahy. Ty, ktorý si od počiatku sveta, bol si pri jeho stvorení, prišiel si na tento svet, aby si nám ukázal pravdu. Vieme, že Ty si cesta, pravda a život a kto verí v Teba, bude spasený. My sme uverili, že Ty si jediný náš Spasiteľ sveta, záchranca našich životov, bez Teba by nás čakal večný plameň a utrpenie. Iba v Tebe máme nádej večného života. Buď s nami aj cez tieto Vianočné sviatky, pripomínaj nám, že Ty a

jedine Ty si tou cestou záchrany. Buď stále s nami, daruj nám svoj pokoj, ktorý vieš dať len Ty. Žehnaj naše životy a buď pri nás.

AMEN

52. týždeň (25.12.-31.12.)

Odvzdajme svoje životy do rúk Boha Otca všemohúceho

„A to je večný život, aby poznali Teba, jediného pravého Boha, a ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ (Ján 17:3)

Skláňame sa pred Tebou, Bože, Otče všemohúci, do prachu zeme, prosíme o odpustenie, o biele rúcho, bez ktorého nemáme právo vstúpiť do Tvojich siení. Nevymaž nás z knihy života pre našu nerozumnosť, pre naše previnenia, nepočítaj nám naše hriechy, nechceme upadnúť do nemilosti a trápenia. Ty nám ukazuj smer, správnu cestu, úzku bránu, ktorou smieme vkročiť do Tvojho kráľovstva. Chceme byť Tvojimi deťmi, kráľovskými deťmi a nie otrokmi. Pomôž nám stať sa čistými, aby sme si zaslúžili večný príbytok v Tvojich sieňach a Tvojej prítomnosti. Učiň to tak pre svojho jednorodeného Syna a nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista, ktorý žije a kraľuje po všetky veky vekov.

AMEN

STRETNUTIA V ZBORE

Utorok:

Sestry vo viere o 10.00 hod

Stretnutie mužov o 18.00 hod 2. a 4. utorok v mesiaci

Streda:

Biblická hodina pre dospelých o 18.00 hod – online záujemci o stretnutia informujte sa u brata farára

Štvrtok:

Modlitebná skupinka mladých žien o 17.00 hod. každý 2. a 4. štvrtok v mesiaci

Piatok:

Konfirmačná príprava: 1. ročník 15.00 hod a 2. ročník 15.45

Mládež: 16.30 hod

Adventná večiereň: 18.00 hod

Nedeľa:

Detská besiedka: 10.00 h

Modlitebná skupinka mladých žien

Modli sa najviac vtedy,
keď je najťažšie sa
modliť...

Kedy? Každý 2. a 4. štvrtok
o 17:00
Kde? V zborovom centre

Pre viac info kontaktujte sestru
Katarínu Riecku tel. 0948 732 268

SLUŽBY BOŽIE

december 2023

03.12. 1. nedeľa adventná

Téma: Pán prichádza

- 08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)
- 10.00 Služby Božie v Leviciach s Večerou Pánovou
- 14.00 Služby Božie v Domove dôchodcov Fénix

10.12. 2. nedeľa adventná

Téma: Kráľovstvo Božie prichádza

- 08.30 Služby Božie v Horši
- 10.00 Služby Božie v Leviciach

17.12. 3. nedeľa adventná

Téma: Pripravovateľ cesty Pánovi

- 08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času) s Večerou Pánovou
- 10.00 Služby Božie v Leviciach

24.12. 4. nedeľa adventná

Téma: Radostné svedectvo o blížiacom sa Pánovi

- 10.00 Služby Božie v Leviciach

24.12. Štedrý večer

Téma: Plnosť času

- 15.00 Služby Božie v Horši
- 17.00 Služby Božie v Leviciach

25.12. 1. slávnosť vianočná

Téma: Zjavila sa milosť Božia

- 10.00 Služby Božie v Leviciach. Po nich bude prislúžená Večera Pánova

27.12. 2. slávnosť vianočná

Téma: Otvorené nebesá

- 08.30 Služby Božie v Horši s Večerou Pánovou
- 10.00 Služby Božie v Leviciach

31.12. Záver občianskeho roka

Téma: Bdelosť a vernosť

- 08.30 Služby Božie v Horši
- 10.00 Služby Božie v Leviciach

Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takým patrí nebeské kráľovstvo.
Matúš 19:14

**DETSKÁ BESIEDKA
KAŽDÚ NEDEĽU O 10:00**

**BIBLICKÁ
HODINA PRE
DOSPELÝCH**

*Každú stredu
o 18:00
Online*

ZÁUJEM HLÁSTE U BRATA FARÁRA

KAŽDÝ PIATOK
O 16:30

**MLÁDEŽ
LEVICE**

**MLÁDEŽ
LEVICE**

**V PRIESTOROCH
ECAV LEVICE**

**Staň sa
DOBROVOĽNÍKOM
v Levickej nemocnici**

Obetuj svoj voľný čas a seba k sprevádzaniu chorých

Základné predpoklady služby:

- LÁSKA K ČLOVEKU
- EMPATICKÝ PRÍSTUP K ĽUĐOM
- VOĽNÉ 1 - 2 HODINY TÝŽDENNE

Základné podmienky prijatia:

- MINIMÁLNY VEK 17 ROKOV
- ZDRAVOTNÁ SPÔSOBILOSŤ
- NENACHÁDZAŠ SA V ČASE SMÚTENIA ZA NIEKÝM Z TVOJICH BLÍZKYCH MIN. 1 ROK

BLIŽŠIE INFORMÁCIE: www.sprevadzanie.com ☎ 0911 426 155

ECAV LEVICE VÁS POZÝVA NA:

**SPOLOČENSTVO
BRATOV**

KAŽDÉHO VEKU

VŽDY 2. A 4. UTOROK V MESIACI
O 18:00
V NAŠOM ZBOROVOM CENTRE

